

Liječenje osteoporoze uzrokovane kortikosteroidima

Prema:

Stevenson J C: *Management of Cortikosteroid - induced Osteoporosis*, Lancet, 1998;352:1327-8

Pripremio: **Ladislav KRAPAC**

Primjena kortikosteroida (CS), posebice u prvoj godini liječenja, utječe ne samo na značajno ubrzanje smanjenja koštane mase, već se odražava i na kakvoću kostiju koje su lomljivije – u usporedbi sa sličnim denzitometrijskim nalazima bolesnika bez takvog liječenja.

Kako CS-i utječu na gubitak kosti još nije jasno.

Kortikosteroidi utječu na smanjenje debljine trabekularnih kostiju, a pospešuju ciklus njihova remodeliranja. Dokazano utječu na smanjenu resorpciju kalcija, ali i smanjenu količinu gonadalnih steroidnih hormona. Ipak, u nekim se bolestima (poput RA) ne može izbjeći dugotrajna primjena CS-a, dok je u astmi to već moguće. Iako ne možemo zanjekati osteoporozi uzrokovanu CS-ima, liječenje se temelji više na intuiciji nego li na znanstveno evidentiranim podacima.

Količinu CS-a treba svesti na najmanju dozu, izbjegavati peroralno uzimanje, odabrati preparat s najmanjim učinkom na gubitak kosti. Razmatra se i hormonska nadomjesna terapija u primjeni CS-a, ali kao sekundarna prevencija kod žena u postmenopauzi, dok se bisfosfonati uz CS, osobito više od 7,5 mg prednizolona dnevno dulje od 6 mjeseci, koriste u primarnoj i sekundarnoj prevenciji osteoporoze.

Pri donošenju odluke o nastavku terapije CS-ima od bitnog su značenja denzitometrijski nalazi koji se ponavljaju kroz jednu ili dvije godine, ovisno o početnom nalazu gubitka kosti. Autor zaključuje da je potrebna prospektivna studija slijeđenja dulji niz godina u bolesnika koji se zbog različitih bolesti liječe CS-ima dugo godina. Valja znanstveno evaluirati nalaze biokemijskih markera kao odgovora na liječenje. Ta tehnika može, smatra autor, biti pomoć i/ili alternativa denzitometriji.

Kao daleka vizija postavlja se pitanje u primarnoj prevenciji osteoporoze – koja će osoba biti rizična za nastanak jake osteoporoze podstaknute liječenjem kortikosteroidima? □